

La nova obra de l'autor de 'L'edifici Iaquibian' arriba a les llibreries primer en català

AL-ASWANI

“Es prefereix seguretat a llibertat”

L'escriptor egipci presenta a la Setmana del Llibre 'L'Automòbil Club d'Egipte'

JOSEP MASSOT
Barcelona

Ala Al-Aswani és corpulent, amb un poderós coll de toro que li dona un aspecte de boxejador. El seu llibre *L'edifici Iaquibian* narra la realitat del país que després va explotar a la plaça Tahrir, amb la qual cosa, els occidentals el van elegir com a veu liberal per explicar tot el que succeeix a Egipte. I per això ell es cura en salut i reivindica una lectura literària de les seves obres i personatges de carn i ossos, reals, del carrer, i no maniquis per representar idees. Ahir, en la presentació de la seva novel·la nova, *L'Automòbil Club d'Egipte* (Edicions de 1984), de la qual encara no hi ha versió castellana, comentava el passatge inicial: els personatges –com a Pirandello o Unamuno– s'apareixen a l'autor per exigir-li carta de vida, sentiments i idees pròpies. “Jo començo a crear personatges, però després es fan independents”, diu Al-Aswani. No hi ha dictadures perfectes, ni les del creador literari. Però els personatges d'Al-Aswani no són del tot imaginaris. “Jo escric enmig de la gent. No sé fer-ho d'una altra manera”.

L'escriptor va participar activament en la revolució del 25 de gener que va enderrocar Mubarak.

“Allà vaig viure divuit dies, amb els manifestants, i van ser els dies més meravellosos i nobles de la meua vida. Allà vaig aprendre què vol dir la paraula *poble*”, va dir. Però més tard va mostrar el seu suport al general Al-Sissi, quan els Germans Musulmans van voler imposar una Constitució islamista que feia miques el consens de les forces anti-Muba-

PLAÇA TAHRIR

“Van ser uns dies meravellosos, en què vaig aprendre què vol dir la paraula *poble*”

LA REVOLUCIÓ

“No és un partit que dura 90 minuts, sinó que inicia un canvi irreversible”

rak. Això li va valer el boicot dels seguidors de Mursi (“A París vaig haver de sortir de la sala on participava en un col·loqui per una trapa que hi havia a terra: els fanàtics creuen que estan guiats pel destí, són intolerants amb la literatura i ja van apunyalar Mafhouz quan tenia 85 anys. Un fanàtic és algú que no llegeix i, els que llegeixen, són incapaços

d'apreciar la literatura”). Avui, Al-Aswani –han suprimit la seva col·laboració en la premsa egípcia i hi ha col·legues del moviment Kifaia a la presó– ja no defensa Al-Sissi com a mal menor.

L'Automòbil Club d'Egipte recrea el Caire dels anys quaranta, quan encara regnava el dèbil rei Faruk, i la seva lectura té molts paral·lelismes amb l'Egipte d'avui, perquè el camí que desemboca en un Estat democràtic encara s'ha de construir. “Si deixes triar la gent entre llibertat i seguretat, la majoria triarà seguretat”, diu.

“El club –explica l'autor– es va crear per integrar els propietaris dels primers automòbils. En realitat hi havia dues societats: una, formada pels europeus i una altra, pels servents, arribats del sud d'Egipte. En general, negres. Els europeus deien que els egipcis no estaven preparats per a la democràcia ni per pagar el preu de la llibertat. Del dictador, la literatura en dona una imatge negativa, algú corrupte i malvat, però no s'ha d'oblidar que després d'anys i anys en el poder, la gent el veu com un pare protector. És més fàcil desfer-se d'un dictador que d'un pare i fer la revolució és matar el pare. Hi ha gent que després de tants anys de dictadura prefereix, abans que la llibertat, un pare malvat i corrupte que els dona seguretat”.

A la catedral. Al-Aswani va presentar ahir el llibre a la Setmana del Llibre a Català

La novel·la planteja preguntes, no dona respostes, però té personatges servils que critiquen amb roïndat als qui actuen per posar fi a la servitud. Una translació del que succeeix ara. Hi ha els que acusen els revolucionaris de Tahrir d'haver despertat el lleó adormit de l'islamisme fanàtic i els Germans Musulmans desacrediten els re-

volucionaris laics amb acarnissament.

“La lliçó que queda d'allò és que, així que hi ha una revolució, encara que es tardi un temps, els canvis són irreversibles”. Una revolució –diu Al-Aswani– no és un partit de futbol que dura 90 minuts i s'acaba, sinó que inicia un canvi que és irreversible en la mentalitat i en els comporta-

Novel·lant la por

■ L'escriptor flamenc Peter Terrin va guanyar el premi de Literatura de la Unió Europea amb una distòpia, el gènere de moda, *El vigilant* (Raig Verd / Rayo Verde). El llibre és un crit d'alerta dels perills als quals porta la por que s'ha instal·lat en la societat contemporània. L'escriptor belga ho va explicar a la Setmana del Llibre: “Dos vigilants esperen, aïllats al soterrani d'un edifici de luxe de quaranta pisos, tots simbòlics, l'arribada del seu relleu.

És un edifici dotat de tots els elements de seguretat imaginables, Tenen terminantment prohibit comunicar-se amb els residents i sortir del soterrani. La seva situació s'agreuja quan s'adonen que tots, excepte un, abandonen l'edifici el mateix dia, cosa que alimenta la seva imaginació sobre què està passant a l'exterior. Es desencadena la paranoia, perquè pensen que potser es tracta d'una prova per promocionar-los a vigilants de l'exterior i gaudir

Peter Terrin, autor d'*Els vigilants*

així dels jardins de les mansions al camp. Perden la confiança fins i tot en els qui els porten el menjar i, per bé que la seva feina és veure el perill allà on la gent no en veu, la reacció de tots dos entronca amb la por de l'altre, la por de l'exterior i de la bèstia que portem dins”. També parla de la desinformació, de l'aïllament i té un toc de crueltat estremidora. Per Terrin, “la por és una de les estratègies bàsiques de supervivència”, i troba ridícul que sovint intentem reprimir les nostres pròpies pors, perquè “és una manera de sobreviure”.